

"Ne vakit bir nefer, bir müşirin makam-ı içtimaîsine çıkarsa ve milletin o müşire karşı gösterdikleri hürmet ve teveccühe iştirak ederse ve onun gibi o teveccüh ve hürmete mazhar olursa..." Bu gibi ifadelerde zahiren enaniyet olduğu söylenebilir mi?

Nefisleri tezkiye makamında olup, üzerindeki nimetleri tamamen Allah'tan bilen sahabelerin tahdis-i nimet kabilinden velayet davaları ve izharları olmuştur.

Üstad Hazretleri bu meseleyi şu şekilde izah ediyor:

"İ'lemeyyühe'l-aziz! Cenab-ı Hakk'ın verdiği nimetleri söyleyip ilân ve tahdis-i nimet etmek, bazan gurura ve kibre incirar eder. Tevazu kastıyla da o nimetleri ketmetmek iyi değildir. Binaenaleyh, ifrat ve tefritten kurtulmak için istikamet mizanına müracaat edilmeli. Şöyle ki:"

"Her bir nimetin iki veçhi vardır. *Bir veçhi insana aittir* ki, insanı tezyin eder, medar-ı lezzeti olur. Halk içinde temayüze sebep olur. Mucib-i fahr olur, sarhoş olur. Mâlik-i Hakikîyi unuttur. En nihayet kibir ve gurur kuyusuna düşürtür."

"İkinci veçhi ise, in'am edene bakar ki, keremini izhar, derece-i rahmetini ilân, in'âmını ifşa, esmâsına şehadet eder. Binaenaleyh, tevazu, ancak birinci vecihle tevazu olabilir. Ve illâ küfrânı tazammun etmiş olur. Tahdis-i nimet dahi, ikinci vecihle mânevî bir şükür olmakla memduh olur. Yoksa, kibir ve gururu tazammun ettiğinden mezmumdur. Tevazu ile tahdis-i nimet, şöylece bir içtimâları var:"

"Bir adam hediye olarak bir palto birisine veriyor. Paltoyu giyen adama, başka bir adam '*Ne kadar güzel oldun.*' dediğine karşı, '*Güzellik paltonundur.*' dediği zaman, tevazuyla tahdis-i nimeti cem etmiş olur."(1)

Allah'ın insanlar üstünde sayısız nimetleri vardır. Bu nimetleri insan kendinden bilirse **gurur ve kibir** olur; yok bu nimetleri inkar edip gizlerse, bu da **küfran-ı nimet** olur ki, her iki durum da manevi bir hastalıktır. Yani insanın, üstünde görünen

nimetleri kendinden bilmesi nasıl caiz değilse, aynı şekilde o nimetleri yok sayıp inkar etmesi de caiz değildir.

Bu yüzden tahdis-i nimet dediğimiz nimeti Allah'tan bilip, bu nimeti üzerinde izhar ve ilan etmek yolunu takip etmeliyiz. **Tevazu** hasletini bu çerçevede anlamak iktiza ediyor. Tevazu aslında nimeti haktan bilip, insanlar üstünde fazilet fűrüşluk taslamamaktır. Yoksa nimeti görmezlikten gelip, saklamak tevazu değil, küfran-ı nimettir.

Sahabelerin bu hali **tahdis-i nimet** kapmasına girdiği ve nefislerini de tam susturdukları için, onların velayet dava etmesi gurur ve kibir kapsamına girmiyor. Hatta onların velayeti ayetlerle deklare edilmiştir. Şayet onlarda gurur ve kibir hali olsa idi, Allah onları derhal ikaz edip uyarırdı.

Sahabe mesleğinde giden büyük aktap ve müceddidlerde de benzer durumlar vardır ki, Üstad Hazretlerinin bu ifadelerini bu kapsamda değerlendirebiliriz.

(1) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Onuncu Risale.](#)